

ฆาตกรรมการลอบสังหารสู่อาชญากรมืออาชีพ

From Assassinations to Professional Criminals

ธเนศ ยุคันทวนิชชัย¹

Tanate Yukuntawanitchai¹

Received: 22 May 2021

Revised: 12 December 2021

Accepted: 22 February 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งอธิบายปรากฏการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมเพื่อช่วงชิงอำนาจ กระทั่งการลอบสังหาร ผู้ขัดผลประโยชน์ผ่านขนบอย่างเป็นทางการ โดยมีปัจจัยเพื่อสร้างความเป็นธรรมชาติให้กับกระบวนการ ผลิตซ้ำ ประทับตราสร้างให้มนุษย์กลายเป็นมนุษย์ที่ไม่มีคุณสมบัติ อันเป็นเหตุให้อำนาจไปสู่การใช้ความรุนแรง ในที่สุดอุดมการณ์อันทรงอิทธิพลภายใต้ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ถือเป็นเส้นเลือดใหญ่ของภาคการเมือง และธุรกิจในทุกระดับซึ่งยากต่อการปราบปรามความยิ่งใหญ่ในตำนานความหลงใหลในตนเองนี้ ได้นำมาสู่การฆาตกรรมและลอบสังหาร กระทั่งเกิดการสถาปนาตนเองสู่อาชญากรมืออาชีพ บทความนี้จึงมี ความคาดหวังว่าจะเป็นการจุดประกายให้เกิดมาตรการป้องกัน และจูงใจให้ผู้คนที่เกี่ยวข้องในสังคมให้ได้ ค้นพบปัญหาจากการเกิดขึ้นของอาชญากรรมเพื่อนำมาพัฒนาและแก้ไขปัญหา ตลอดจนนำมาเป็นพื้นฐานต่อการกำหนดนโยบายเพื่อป้องกันการเกิดขึ้นของอาชญากรรมในอนาคต

คำสำคัญ: อุดมการณ์, ช่วงชิงอำนาจ, อาชญากรมืออาชีพ, การลอบสังหาร

Abstract

This article aims to explain the social violence phenomenon of power struggle and the assassination of conflicting interests through formal traditions. These phenomena have been factors to naturalize the reprocessing process. The seal made humans become incompetent, leading to the use of violence. Powerful ideology under foster relationships is considered as the main artery of the political and business sector at all levels, which is difficult to suppress. This epic narrative discourse on self-obsession has led to murder and assassination, resulting in the establishment of a professional criminal. This article is expected to spark some deterrent measures, and motivate people involved in society to discover the problems of crime in order to solve them, and use as a basis for formulating policies that can be used to prevent the occurrence of future crimes

Keywords: Ideology, Power Struggle, Professional Criminals, Assassinations

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ E-mail 0933321210.ss@gmail.com

¹ Assistant professor Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University, E-mail 0933321210.ss@gmail.com

บทนำ

อาชญากรรม (Crime) เป็นปรากฏการณ์ (Phenomenon) ปกติทางสังคมอย่างหนึ่งแม้ว่าโดยทั่วไปแล้วผลของอาชญากรรมจะก่อให้เกิดความเสียหาย กระทั่งความรุนแรงเพื่อช่วงชิงทางการเมือง รวมถึงความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นกับส่วนรวม แต่ก็ไม่มีสังคมใดที่ไม่เคยเกิด ปัญหาอาชญากรรมด้วยเหตุที่มนุษย์เป็นสัตว์ สังคม ซึ่งการอยู่ร่วมกันต่างต้องมีความขัดแย้ง เกิดขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนด กฎเกณฑ์ เพื่อใช้ในการควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ และเพื่อให้สมาชิกในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้ อย่างปกติสุข (กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์, 2559) กระนั้นแล้วถึงแม้สังคมไทยจะยังไม่เคยผ่านประสบการณ์ความรุนแรงถึงขั้นลูกกลามจนกลายเป็นสงครามกลางเมืองกระทั่งการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อย่างที่เกิดขึ้นในประเทศอื่น กรณีการ ‘ฆ่า’ ด้วยหวังผลประโยชน์แล้วสังคมไทยกลับเต็มไปด้วย การใช้ความรุนแรงในลักษณะที่หลากหลาย และได้อุบัติขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรง โดยการก่อการจลาจล การก่อการร้าย รวมถึง การลอบสังหาร การจลาจล การก่อการร้าย รวมถึง การลอบสังหาร (Anderson, 1990, หน้า 33-48)

ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา การประทุพตรวให้อีกฝ่ายเป็นสิ่งที่ขยะขยงเพื่อง่ายต่อการใช้ความรุนแรงโดยที่ผู้ใช้ความรุนแรงไม่จำเป็นต้องคิดว่า ตนเองควรรู้สึกผิดด้วยวิธีการมองเช่นนี้เอง การฆ่า จึงถือเป็นภาระอันจำเป็นสำหรับผู้มีอาชีพรับจ้างฆ่า (Samuel, 2010, p. 23) ดังนั้นปรากฏการณ์เหล่านี้ จึงถูกประทับผ่านชนบอย่างเป็นทางการในมุมมอง ปิศาจวิทยา โดยมีปัจจัยเพื่อสร้างความเป็นธรรมชาติ กับการใช้ความรุนแรงของตนเองที่สามารถ พบตัวอย่างอีกจำนวนมากมาย เช่น การมองชาวยิว เป็น

พวกปีศาจและสัตว์สกปรกในสงครามโลกครั้งที่สอง หรือการมองคนผิวสีเป็นสัตว์และคนฝึกไฟคอมมิวนิสต์เป็นภูตผีร้ายในใจกลางประวัติศาสตร์สังคมการเมืองสหรัฐอเมริกา (Shulman, 2012, p. 28) แนวคิดปิศาจวิทยาหรือการมองผู้อื่นเป็นปิศาจเป็นสิ่งที่น่าขยะขยงหรือเป็นอะไรก็ตามที่ไม่ใช่มนุษย์ได้เกิดขึ้นมานานควบคู่กับการเกิดสังคม การเมือง ตัวอย่างของความเข้มข้นที่วงวิชาการ ด้านปิศาจวิทยามักอ้างอิงถึง คือ การไล่ตามฆ่า ประหัตประหารบุคคลที่ถูกเชื่อว่ามีไสยศาสตร์ ซึ่งถือว่าคนเหล่านี้ผิดที่ทำตัวเทียบเท่าพระเจ้า

ช่วงปลายยุคกลางในทวีปยุโรปกล่าวกันว่า ในระหว่าง ค.ศ. 1570-1680 มีผู้ถูกประหารชีวิต ระหว่าง 40,000-60,000 คน พื้นที่ซึ่งมีความดุเดือด กับการไล่ล่าฆ่าผู้ตัวเทียบเท่าพระเจ้านั้นอยู่ทางตอนกลางของประเทศเยอรมนี สกอตแลนด์ และนอร์เวย์ (Willumsen, 2013, p. 19) ซึ่งความตายของคนกลุ่มนี้ เป็นเรื่องสมควรและปรกติ เพราะชีวิตมิได้ถูกมองว่า มีคุณค่าแต่อย่างใด หรือแม้กระทั่งการลอบสังหาร ผู้ขัดผลประโยชน์ในสังคมของกลุ่มผู้มีอิทธิพลจึงเป็น ปกติ กระทำการฆ่าฝ่ายซ้ายที่ต่างปลื้มปิติกับการกิจปราบฝ่ายตรงข้ามเพื่อปกป้องอารยธรรมคริสต์ศาสนา ปกป้องพระเจ้า และความเป็นตะวันตกนี้ยังรวมถึง กลุ่มผู้มีบารมีต่างร่วมกันผลิตซ้ำประทุพตรวตอกย้ำการมีอยู่จริงตามทฤษฎีสัญญาประชาคมดังที่ระบุว่า มนุษย์พร้อมใจมอบอำนาจส่วนหนึ่งให้องค์อธิปัตย์เพื่อแลกกับการคุ้มครองชีวิต แต่เมื่อสังคมร่วมกัน ผลิตซ้ำประทุพตรวสร้างให้มนุษย์จำพวกหนึ่งกลายเป็นมนุษย์ที่ไม่มีคุณสมบัติการละทิ้งทำให้ชีวิตเขา ตัดขาด จากการคุ้มครองใดๆ อันเป็นเหตุให้เอื้อ ไปสู่การใช้ความรุนแรง จึงมิได้เป็นเรื่องยากเย็นแต่อย่างใดที่มนุษย์ซึ่งขาดสิทธิในการได้รับ

ความคุ้มครองจึงเป็นมนุษย์ที่เปลือยเปล่าเพื่อสร้างสภาวะ การยกเว้นอันทำให้ตนให้พ้นผิดจากกฎหมาย รวมถึง การทำให้ชีวิตของผู้ขัดผลประโยชน์ได้ถูกตัดขาดจากการคุ้มครองเช่นกัน ซึ่งเอื้อไปสู่การถูกใช้ ความรุนแรงด้วยการลอบสังหาร ดังที่วลีหนึ่ง ซึ่งระบุว่า “ในสภาวะยกเว้น สามารถเปลี่ยนสถานะ ทางกฎหมายของปัจเจกบุคคลทิ้งไปและผลิตสิ่งมีชีวิตที่จัดประเภทไม่ได้ รวมถึงระบุชื่อทางกฎหมาย ไม่ได้” (Agamben, 2005, หน้า 3)

ความรุนแรงที่ก่อขึ้น จึงย่อมหมายถึงชีวิตและความตายเท่านั้น อุดมการณ์อันทรงอิทธิพลในวินาทีสังหารเหยื่อภายใต้ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์อันถือเป็นเส้นเลือดใหญ่ของภาคการเมืองและธุรกิจในทุกระดับซึ่งยากต่อการปราบปรามและจับกุมตัวได้ยากที่สุด วาทกรรมในตำนานความ หลงใหลในตนเองนี้ได้นำมาสู่การฆาตกรรม การลอบสังหาร กระทั่งเกิดการสถาปนาตนเอง ผู้อาชญากรรมมืออาชีพรโดยมีความรุนแรงเป็นเป้าหมาย ด้วยเหตุนี้เองการใช้ความรุนแรงจนทำให้ความรุนแรงกลายเป็นกระบวนการปกติของกลุ่มผู้มีอิทธิพลนอกกฎหมาย ผ่านการว่าจ้างมือปืนรับจ้างในแต่ละ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อได้ผ่านการรับรู้ของสังคม การเมืองต่างๆ แล้ว ย่อมเกิดฐานคิดที่รองรับ เป้าหมายโดยมี การจัดวางภาพของอีกฝ่ายหนึ่ง ที่มีไข่มุนุญ ซึ่งในช่วงทศวรรษกว่าที่ผ่านมาของ สังคมไทยได้เกิดวิกฤตการณ์ทางสังคม การเมือง และการใช้ความรุนแรงอย่างเข้มข้นภายใต้การใช้ มือปืนปลิดชีวิตผู้ขัดผลประโยชน์ ในมิตินี้จึงมี ความสัมพันธ์กับสังคมการเมืองไทยอย่างเป็น เอกพันธ์ โดยที่เจตจำนงทางการเมืองอันมี เงื่อนไขที่ต้องมีเมตตาอาทรและเป็นสันติวิธี

อย่างไรก็ตาม ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นหลายต่อหลายครั้งยังคงก่อตัวกระทั่งเป็นที่

ยอมรับและตอกย้ำ ความมีอยู่จริงภายใต้การใช้ความรุนแรงต่อการแก้ปัญหาของผู้ทรงอิทธิพลนอกกฎหมายในสังคมไทย ดังเช่นที่ เกล็น ดี เพจเจ้าของผลงาน ‘รัฐศาสตร์ไม่ฆ่า’ ผู้ที่พยายามตั้งคำถามและเพียรหาคำตอบว่า การเมืองที่อันปราศจากความรุนแรงวิชารัฐศาสตร์จะไม่เกี่ยวข้อง กับความรุนแรงจะเป็นไปได้หรือไม่ ข้อถกเถียงนี้ มีข้อสรุปว่า การฆ่า คือ ประเด็นใจกลางใจการศึกษา และแก้ปัญหาที่ต้องเอาใจใส่อย่างจริงจังตามนัยยะ ของการวิจัยทางรัฐศาสตร์ในความหมายนี้จึงได้แก่ การทำความเข้าใจสาเหตุของการฆ่าและทำความเข้าใจลักษณะของสังคมที่ปราศจากการฆ่า อย่างถึงที่สุด (เกล็น ดี เพจ, 2552, หน้า 175)

อย่างไรก็ตามผู้มีบารมีนอกกฎหมายยังคงมักจะใช้ความรุนแรงที่ทรงอำนาจเหนือผู้คนในสังคมอาศัยเงื่อนไขปัจจัยหลายอย่าง โดยเฉพาะ การสร้างระยะห่างระหว่างผู้ใช้ความรุนแรงกับเหยื่อ จนทำให้ผู้ใช้ความรุนแรงไม่รู้สึถึงผลของความ รุนแรงนั้น ทำให้ความรุนแรงกลายเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ ในสังคมในที่สุด แม้ว่าจะมีกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ ทางสังคมอันเป็นเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ แต่ก็ไม่มีทางที่จะสามารถทำให้ปัญหาอาชญากรรมอันเกิดจากการว่าจ้างมือปืนหมดสิ้นไปจากสังคมได้ ซึ่งมาตรการในการควบคุมต่างๆ มีหน้าที่เพียงทำให้จำนวนของการเกิดอาชญากรรมลดลงเท่านั้น ซึ่งหมายความว่ารวมถึงทั้งมาตรการป้องปราม และมาตรการในการป้องกันสภาวะการณ์เหล่านี้ จึงจงใจให้ผู้คนที่เกี่ยวข้องในสังคมและภาครัฐบาลนำปัญหาที่ค้นพบ จากการเกิดขึ้นของอาชญากรรมมาพัฒนาและแก้ไขปัญหาลดจนนำมาเป็นพื้นฐาน ต่อการกำหนดนโยบายที่นำมาใช้ป้องกันการเกิดขึ้นของ อาชญากรรม (Agamben, 1998)

ดังนั้น อิทธิพลด้านนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องจึงมีผลต่อรูปแบบการสืบสวนคดีอาญา ตลอดจนการปราบปรามผู้มีอิทธิพลนอกกฎหมาย และมือปืนรับจ้างเป็นอย่างมาก (พรชัย ชันดี และคณะ, 2553) สรุปได้ว่าตามนโยบายของอาชญากรรมมืออาชีพนั้นได้ถูกบอกเล่าและอธิบายจากเหล่าสำนักคิดว่ามีหลายกลุ่มคนที่เห็นช่องทางการหารายได้จากการรับจ้างขจัดความขัดแย้ง โดยรับเป็นผู้ลงมือแทนผู้กระทำความผิดอาชญากรรมปลิดชีวิตฝ่ายตรงข้ามให้สิ้นชีวิต อีกทั้งยังมีการเรียกรับผลประโยชน์เป็นตัวเงิน และค่าตอบแทนในการเสี่ยงชีวิตเพื่อกระทำความผิดร้ายแรงทางอาญาต่อกฎหมายของราชอาณาจักรไทย

อาชญากรรมมือปืนอาชีพ

อุดมการณ์อันทรงอิทธิพลของมือปืนรับจ้างต้องมีความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์อันถือเป็นเส้นเลือดใหญ่ของการเมืองในทุกระดับตลอดมา สำหรับประวัติศาสตร์การลอบสังหารผู้นำทางการเมืองของประเทศไทยภายหลังปี 2475 เป็นต้นมา ไม่เคยมีปรากฏว่านายกรัฐมนตรี แม้แต่ผู้เดียวที่ต้องถึงแก่อสัญกรรมเนื่องจาก ถูกลอบสังหาร (ณัฐกร วิทิตานนท์, 2553) ถึงกระนั้นแล้ว หากพิจารณาให้กว้างขวางและ ย้อนหลังกลับไปให้มากยิ่งขึ้นก็จะพบเห็นเหตุการณ์ ลอบสังหารผู้นำของประเทศยังคงไม่เคยว่างเว้น โดยการใช้มาตรการรุนแรงในการกำจัดฝ่ายตรงข้ามที่ไม่ลงรอยกับฝ่ายกุมอำนาจอันเป็นผลให้ นักการเมืองแถวหน้าในยุคนั้นต้องจบชีวิตลง ด้วยฝีมือของมือปืนที่ปฏิบัติการฆาตกรรมประกะบ ยิงผู้ขัดผลประโยชน์ทางธุรกิจและการเมือง

ทั้งนี้การลอบสังหารในพื้นที่ประเทศไทยนับตั้งแต่มีการรื้อฟื้นระบบรัฐสภาและการเลือกตั้งในช่วงปลายทศวรรษ 1970 พบว่า สังคมไทยมีปรากฏการณ์ลอบสังหารสมาชิกรัฐสภา นักธุรกิจ

รายใหญ่ เจ้าพ่อผู้มีอิทธิพล และหัวคะแนนเสียง อันกลายเป็นข่าวที่เกิดขึ้นในสื่อสาธารณะหลากหลายประเภท โดยที่การลอบสังหารทางการเมืองนั้นเป็นธุรกิจการฆาตกรรมโดยมากมักเกี่ยวโยงกับการแข่งขันในการเลือกตั้ง ทั้งในระดับชาติ และท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้ ธุรกิจมือปืนรับจ้างจึงเป็นผู้คนจากหลากหลายอาชีพ ตั้งแต่อาชญากร วัยรุ่น อันธพาลท้องถิ่น กระทั่งผู้มีอิทธิพลที่ได้พลิกผันตนเองเข้ามารับงานลอบสังหารผู้ขัดผลประโยชน์ที่ทำหายอำนาจบารมีของผู้ว่าจ้าง ปรากฏการณ์นี้เองจึงเป็นข้อบ่งชี้ได้ว่าธุรกิจมือปืนรับจ้างมีความเชื่อมโยงกับการเจริญเติบโตขององค์กรอาชญากรรม และธุรกิจใต้ดินในพื้นที่ราชอาณาจักรไทย ไม่ว่าจะเป็นยาเสพติด บ่อนการพนัน การค้าประเวณี กระทั่งการจ้างวานฆ่าได้เข้าไปพัวพันเพื่อช่วงชิง ความเป็นหนึ่งของการเมืองที่มีตำแหน่งในการ ควบคุมนโยบายของรัฐ อันเป็นเหตุให้มีอุปสงค์ ในการจ้างวานฆ่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน การรับงานของมือปืนหากพบการทำงานที่ผิดพลาดไม่บรรลุเป้าหมาย มือปืนผู้รับงานบางรายยอมแม้ กระทั่งใช้ปืนปลิดชีวิตตนเอง หรือไม่ก็ยอมติดคุก บางคนหลังออกจากคุกก็วางมือยุติการรับจ้างฆ่า แต่บางคนก็รับงานต่อไปหรือส่งงานว่าจ้างต่อไปให้กับมือปืนรุ่นใหม่ (ชัยวัฒน์ เกตุวรชัย และโสภา ชูพิกุลชัย ชีลมันน์, 2555)

การแสวงหากำไรจากธุรกิจจ้างฆ่าในภารกิจลอบสังหารนี้ ในที่สุดของวิถีมือปืนคือต้องหลบหนีให้พ้นมือตำรวจ มิฉะนั้น เขาทั้งหลายต้องถูกจำคุก หรือถูกวิสามัญฆาตกรรมของเจ้าหน้าที่ ตำรวจกัน แต่ในทางตรงกันข้าม มือปืนรับจ้าง จำนวนไม่น้อยที่ได้รับการคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งพัวพันกับธุรกิจผิดกฎหมายจนกระทั่ง กลายเป็นระบบอุปถัมภ์ คนเหล่านี้ถือเป็นกลุ่มคนที่อันตรายซึ่งยากต่อการป้องกัน

และปราบปราม ตลอดจนการจับกุมตัวได้ยากที่สุด (Hagan, 1989) นับแต่ในช่วงปลายทศวรรษ 1980 สัญญาณฝ่าย แนวคิดตุลาการภิวัตน์ ซึ่งได้สร้างขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมฝ่ายปฏิกริยาอันเป็นเครื่องมือเข้าควบคุม กลุ่มชนที่ขัดต่อเป้าหมาย กระทั่งเป็นผลทำให้ สังคมไทยเข้าสู่วงจรการสืบทอดวัฒนธรรมความรุนแรง (Anderson, 1990) ขณะเดียวกันวาทกรรมนี้ จึงเป็น จุดเริ่มต้นของ “ชนกิจ การเมือง” อันเป็นแนวคิดอันทรงพลังของนักการเมือง หรือนักธุรกิจที่ใช้เงินตรา เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองภายใต้ของพฤติกรรมที่นำไปสู่การคอร์รัปชัน รวมถึงการหาเสียงเลือกตั้งอย่างไม่มียกยัด กติกา เพื่อการตั้งตัวเป็น ชนชั้นปกครองกลุ่มใหม่ ยกสถานการณ์ขยายขอบเขต อำนาจให้มีความเกรียงไกรมากยิ่งขึ้น (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2548) ชนกิจการเมืองจึงก่อให้เกิด การรับรู้กันเป็นวงกว้าง และรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2540 จึงมีเป้าหมายควบคุม ระบบชนกิจ การเมืองและรื้อถอนอิทธิพลของ นักการเมือง เพื่อปราบปรามการใช้ความรุนแรงที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการฆ่าตัดตอนที่มีการข่มขู่ไปสู่การ ฆาตกรรม และการบาดเจ็บของผู้อื่น อีกอย่างเป็น เอกพินดราบดีที่ผู้ต้องการครอบครองพื้นที่ยังมุ่งสู่ทางเดินสายอำนาจอยู่ร่ำไป

สรุปได้ว่า อาชญากรรมมือปืนอาชญาพิที่ได้ก่ออาชญากรรมเกือบทุกประเภทเหล่านี้ส่วนมากมักเกิดจากกลุ่มผู้ทรงอิทธิพลที่แสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตนเอง ภายใต้การอุปถัมภ์ จากผู้มีอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมือง รวมถึงการมี มือปืนคอยเป็นสมุนให้ความคุ้มครองกลุ่มพวกพ้องของตน และข่มขู่ติดตามลอบสังหารกลุ่มบุคคล ฝ่ายตรงข้ามที่ขัดผลประโยชน์ การปราบปราม มือปืนรับจ้างจึงเป็นคดีอุกฉกรรจ์

สะท้อนขวัญ และเป็นคดีที่อยู่ในความสนใจของประชาชนต่อ การเร่งติดตามจับกุมเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย

พัฒนาการวิธีมือปืนอาชญา

เมื่อเกิดขบวนการช่วงชิงอย่างรุนแรงทางธุรกิจและการเมือง จะเป็นช่วงเวลาเต็มตัวรับงาน อันชี้ให้เห็นว่าปัญหาบ่อนทำลายประเทศชาติ ยังไม่สามารถกำจัดให้หมดสิ้นไปได้ ปัญหาเหล่านี้ได้ฝังรากลึกอยู่ในสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง ในมิตินี้ ศิวะ ศรีโกตาภกุล (2562) ได้เสนอถึงวิธีการช่วงชิง อย่างรุนแรงทางธุรกิจและการเมืองผ่านมุมมองทาง ด้านปีศาจวิทยาโดยมีชุดการทำงานในระดับ สุนทรีศาสตร์ภายใต้การผลิตซ้ำว่าด้วยการกำหนด ความรู้สึกรวมถึงการชี้แนะความรู้สึก ตลอดจน กำหนดการรับรู้ให้กับสังคมการเมืองได้รู้เห็น กระบวนการผลิตซ้ำดังกล่าวนี้มีเป้าหมายทำให้ ความรู้สึกต้องกำจัดต่อการดำรงอยู่ของอีกฝ่าย เป็นเรื่องปกติ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านั้นเชื่อว่าปัจเจกชน สามารถทำตามคำสั่งอันเกิดจากความเกลียดชัง หรือเรื่องหนึ่งเรื่องใดได้ไม่ว่าจะผ่านการรับรู้จาก ประสบการณ์โดยตรง หรือการยอมรับในกฎระเบียบ ในความเชื่อของตนเอง ทั้งนี้ในความเป็นมา ของการกำเนิดมือปืนอาชญาในราชอาณาจักรไทย สามารถแบ่งออกได้เป็นแต่ละยุค ดังต่อไปนี้

1. ยุคอั้งยี่: แนวโน้มในอนาคตจะเกิดโครงสร้างการช่วงชิงอย่างชัดเจนในท้องถิ่นเนื่องจาก มีการแย่งชิงผลประโยชน์เพิ่มมากขึ้นอันเป็นไป ในลักษณะของกลุ่มที่มุ่งผลประโยชน์ส่วนตนภายใต้ เงื่อนไขต่างๆ เช่น การแย่งชิงตำแหน่งผู้นำ การแย่งชิงทรัพยากรจากภายนอกอันได้แก่ โครงการพัฒนาต่างๆ และมักเกิดความขัดแย้ง ระหว่างกลุ่มคนที่ขัดผลประโยชน์ในท้องถิ่น โดยปรากฏการณ์เหล่านี้มิได้เพิ่งเกิดขึ้นในประเทศไทย (พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, 2552)

แต่มีระบุไว้ ตั้งแต่พระราชพงศาวดารรัชกาลที่ 5 พระนิพนธ์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา ตัณธราชนาภาพ ซึ่งบันทึกไว้เกี่ยวกับการแย่งชิง อำนาจ ของพวกตัวเหี้ยหรืออั้งยี่ไว้ว่า ตัวเหี้ยเป็น ชาวจีน ที่ตั้งสมาคมลับที่ปรากฏมาตั้งแต่สมัย รัชกาลที่ 3 โดยเป็นการรวมตัวกันเป็นองค์กร ของกลุ่มคนจีน ที่เรียกกันว่า “อั้งยี่” ทั้งนี้ตัวเหี้ย ได้ก่อความวุ่นวาย ในสังคมกระทำการอันขัด ต่อกฎหมายเรื่อยมากระทั่ง ถึงรัชสมัยพระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ขณะที่เหตุการณ์ในสมัยนั้น

ชาวจีนตัวเหี้ยมักสุมพีนมีการชักจูงให้ คนไทยพากันสุมพีน เมื่อความทราบถึงพระบาท สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรงดำรัส สั่งให้ ตรวจจับพวกค้าฝิ่นเอาตัวมาลงพระราช อาญา และมีพระราชกฤษฎีกา ห้ามมิให้ใครสุมพีน หรือเอาฝิ่นเข้ามาในประเทศสยาม โดยที่ตัวเหี้ย บางแห่ง ในประเทศไทย ได้ประพฤติตนเป็น โจรสลัด ใช้อาวุธปืนดีเรือและปล้นสะดมชาวบ้าน บางแห่ง ก็ต่อสู้เจ้าพนักงานของรัฐ กระทั่งเกิด การต่อสู้ ครั้งยิ่งใหญ่ที่เมืองนครไชยศรีในปี พ.ศ. 2390 ตัวเหี้ยที่เมืองจะเซียงเทราได้ก่อตัวขึ้นเป็น กบฏไช่ คนในกลุ่มที่มีความชำนาญในอาวุธปืน ลอบยิง สังหารผู้ว่าราชการเมืองจะเซียงเทราจนถึง อสังกรรม แล้วเข้ายึดป้อมผู้ว่าราชการจังหวัดไว้ เป็นที่ตั้ง ทางทหารจึงต้องยกกองทัพออกไปปราบปราม ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้วิสามัญฆาตกรรม ชาวจีนตัวเหี้ย เป็นจำนวนมาก สรุปได้ว่าในยุค อั้งยี่ “ตัวเหี้ย” จะกระทำการอันขัดต่อกฎหมายอาญา มีการลอบยิง เรียกค่าไถ่ เก็บค่าคุ้มครองและ ใช้อาวุธ หนักทำลายล้างผู้ขัดผลประโยชน์เพื่อ ขยายอิทธิพลในสมาคมของตน

2. ยุคอันธพาล (พ.ศ. 2493 - 2506) : หากพูดถึงกระบวนการช่วงชิงอำนาจโดยมากแล้ว มักนึกถึงความขัดแย้งในมิติระดับประเทศอำนาจ

ที่มองไม่เห็น เช่น พรรคการเมือง การมองถึง ภาวะโดยรวมเหล่านั้น ในฐานะกลุ่มผู้ช่วงชิง ผลประโยชน์ ทุกคนล้วนอยากมีส่วนร่วมในการ ได้รับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นด้านการสัมปทาน คุมบังเหียนหน่วยงานต่างๆ การได้รับรายได้ จาก การควบคุมพื้นที่ในหน่วยงานราชการและ เอกชน (Dye, 1997) ซึ่งในช่วงเวลาหนึ่ง กระบวนการช่วงชิงอำนาจของกลุ่มอันธพาลใน ราชอาณาจักรไทย หลัง พ.ศ. 2500 ในยุคของ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่มีการบัญชาการของ อธิบดีกรมตำรวจ พลตำรวจ เอกเผ่า ศรียานนท์ (พ.ศ. 2495 – 2500) ที่รับรู้ว่ กองปราบปรามยอด ซึ่งในยุคนั้นผู้มีอิทธิพลมี การเลี้ยงนักเลงอันธพาล เป็นลูกน้องจำนวนมาก ต่อมาด้วยอำนาจที่ทรง อิทธิพลนี้ ได้ทำให้เกิด ปัญหาตามมาอีกมากมาย เช่น กรณีการใช้มือปืน สังหาร ผู้นำทางการเมือง ที่มีอนุภาพต่อการการ เลือกตั้งมากที่สุดกระทั่งเกิดการรัฐประหารขึ้น หลังจากนั้นสังคมไทยที่เริ่ม เปลี่ยนแปลงได้มี การได้รับความช่วยเหลือและเปิดรับวัฒนธรรมจาก ตะวันตก โดยเฉพาะจากวัฒนธรรม แบบอเมริกัน ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และดำเนินเข้าสู่ยุค “ยุคสงครามเย็น” ที่ต่อเนื่อง กันมาจนกระทั่งเกิด สงครามเวียดนาม สภาพ สังคมไทยหลังปี 2500 ได้พบอาชีพที่เห็นกันดาษดื่น คืออาชีพ “เมียเช่า” “พาร์ตเนอร์” และ “หญิงบริการ” เนื่องด้วยในยุคนี้ มีทหารอเมริกันตั้งฐานทัพ อยู่ตามภูมิภาคต่างๆ หลายแห่งในประเทศไทย รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยว ยามราตรีในกรุงเทพฯ ขณะเดียวกันกลุ่มวัยรุ่นที่ เกี่ยวข้อง “หลังวัง” ต่างเที่ยวสังสรรค์ในยามราตรี และด้วยความเป็น วัยรุ่นนี้เองจึงมีเหตุทะเลาะวิวาทกันของเหล่า วัยรุ่นกลุ่มต่างๆ จนกลายเป็น นักเลงที่กำลังไต่รุ่งสู่การเป็นอันธพาลที่มีความ รุนแรงภายใต้การใช้ ชีวิตที่ต้องเสี่ยงความผิดทาง กฎหมาย (วลัยลักษณ์ ทรงศิริ, 2562) จนกระทั่ง จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้อาศัยคำสั่งคณะปฏิวัติ ปราบปรามด้วยวิธีการ นำตัวบุคคลที่มีพฤติกรรม

ดังกล่าวมาควบคุมตัวไว้ที่เรือนจำลาดยาวในที่สุดสรุปได้ว่า ยุคอันตรายนี้

มีกลุ่มวัยรุ่นอันตรายที่แตกตัวมาจากกลุ่มฮ้างยี่ แต่เดิมในสังคมไทยที่อาศัยอิทธิพลนอกกฎหมาย หาผลประโยชน์จากโรงยาฝิ่น กลุ่มอันตรายเหล่านี้จะแสดงตัวเป็นนักเลงมีการรีดไถเงินจากประชาชน ใช้อาวุธปืนข่มขู่ และมีการแย่งชิงความเป็นใหญ่ ในกลุ่มอันตรายด้วยกัน

3. ยุคมาเฟีย (พ.ศ. 2512 - 2516) : วงการนักเลงได้มีบทบาทและเริ่มขยายตัวเป็น กลุ่มมาเฟียที่กระทำการเหนือกฎหมาย โดยเฉพาะการฆาตกรรมนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยได้บ่อยครั้ง โดยเฉพาะการลอบฆ่าตัดตอนกำจัดคู่แข่งซึ่งคดีฆาตกรรมที่เกิดจากกลุ่มมาเฟีย สามารถใช้เป็นเครื่องบ่งบอกถึงกลุ่มคนที่เดินสวนทางกับกฎหมาย วิถีขยายตัวเป็นกลุ่มมาเฟียที่กระทำการเหนือกฎหมายเป็นวิธีคิดที่สนับสนุนการวิเคราะห์โครงสร้าง ซึ่งงานศึกษาในประเด็นยังมีปรากฏจำนวนไม่มากนัก มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับโครงสร้างระบบอุปถัมภ์จำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับกระทั่งถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็น ผลงานวิจัยของธนัญญ์ศรีโอษฐ์ (2556) เรื่องพลวัต ของเครือข่ายอำนาจท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีในยุคของ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และงานวิจัยของ ชัยยนต์ประดิษฐ์ศิลป์ และโอฬาร ถิ่นบางเตียว (2549) เรื่องบทบาทการเมืองของเจ้าพ่อท้องถิ่น ในกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งงานวิจัยอีกหลายชิ้น ในประเด็นดังกล่าว ต่างต้องมีการกล่าวถึงอำนาจบารมี อันทรงอิทธิพลไปจนถึงเรื่องของการได้มาซึ่งผลประโยชน์อันมหาศาลในทางที่มีข้อบกพร่องกฎหมาย

เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วพัฒนาการจากการกระทำผิดของบุคคลโดยลำพังจึงได้ขยายวงกว้าง ไปสู่ความร่วมมือในลักษณะขบวนการหรือองค์กร เพื่อประกอบอาชญากรรม มีเครือข่าย

โยงใย ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ระดับชุมชน กระทั่งพัฒนาไปสู่ ระดับชาติและระดับระหว่างประเทศ คนกลุ่มนี้ ได้รวมตัวกันเป็นองค์กรอาชญากรรม ในปี ค.ศ. 1998 มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยชิ้นหนึ่งของ European Institute For Crime Prevention and Control งานวิจัยชิ้นนี้ชื่อ Organized Crime Around the World ซึ่งฉายให้เห็นแนวโน้มการเติบโต ของกลุ่มองค์กรอาชญากรรมทั้งในระดับชาติ และองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Organized Crime: TOC) ซึ่งการเติบโตของ มาเฟียยุคหลังสงครามเย็นมาจนถึงยุคโลกาภิวัตน์ เป็นปัจจัยทำให้เกิดกลุ่มมาเฟียที่มีการลักลอบค้า ของผิดกฎหมาย การจัดตั้งขั้วมือปืนรับจ้างสังหาร ประกอบการค้ามนุษย์ ยาเสพติด เปิดบ่อนการพนัน โดยผู้มีหน้าที่เป็นมือปืนคอยให้ความคุ้มครอง โดยที่ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ยินยอมกระทำตามก็จะถูก สังเกตสังหารสรุปได้ว่า ยุคมาเฟียนี้ได้ก่อกำเนิด กลุ่มมาเฟียโดยมีมือปืนในสังกัดเป็นจำนวนมาก ที่คอยให้ความคุ้มครองธุรกิจผิดกฎหมายซึ่งจะได้รับความคุ้มครองจากผู้อุปถัมภ์ให้รอดพ้นจากการสืบสวนจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การเข้าสู่วงการมือปืน

กลุ่มผลประโยชน์ที่เข้ามามีบทบาททางการเมือง หรือสามารถเข้ามาเป็นศูนย์กลางของอำนาจทางการเมืองการปกครอง ต่างมีบทบาท ในการกำหนดนโยบายสาธารณะ และการบริหารประเทศ สิ่งที่เกิดขึ้นตามมา คือ กลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้ มีแนวโน้มที่จะพยายามรักษาอำนาจทางการเมืองของตนไว้ให้นานที่สุด และมีการแสวงหาผลประโยชน์ทางด้านต่างๆ เพื่อเอื้อแก่กลุ่มของตน ผ่านทางนโยบายสาธารณะ กฎหมาย หรือโครงการต่างๆ ลักษณะดังกล่าวได้ปรากฏตั้งแต่อดีต เรื่อยมาและยิ่งเด่นชัดมากขึ้น เนื่องจากเป็นมูลเหตุให้ความสัมพันธ์ของมือปืน

กับผู้อุปถัมภ์มักจะขยายวงกว้างขึ้นเมื่อมีการส่งผ่านมือปืนไปยังผู้มีอิทธิพล รายอื่นและกลายเป็นผู้อุปถัมภ์รายต่อไป (ผาสุก พงษ์ไพจิตร และสังคิต พิริยะรังสรรค์, 2535) ทั้งนี้กระบวนการทัศน์ของมือปืนตั้งแต่การลอบสังหาร กระทั่งการก้าวเข้าการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้ ตามแนวคิดของเดอเคอรัม (Durkheim, 1933) โวลส์และเบอร์นาร์ท (Vold & Bernard, p. 1986) ที่เสนอว่า พฤติกรรมอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ปกติของสังคม พฤติกรรมมนุษย์อาจเปลี่ยนแปลงไปตามพื้นฐานทางสังคม (Fehr, 1983) การเข้าสู่วงการ มือปืน ได้สัมพันธ์กับแนวคิดเรื่องภาพตัวแทน อันเป็นส่วนหนึ่งของปฏิบัติการที่ผลิตวัฒนธรรม อันเกี่ยวข้องกับการผลิต และการแลกเปลี่ยน ความหมาย (Shared meaning) ไม่ว่าจะเป็นการรับ ไปใช้หรือการถ่ายทอดความหมายระหว่างสมาชิก ในสังคม โดยมีภาษา (Language) เป็น “สื่อ” ในการทำความเข้าใจ ไม่ว่าจะเป็นความเข้าใจ ของผู้รับรู้ในบริบทของมือปืนด้านความรุนแรง (Hall, 1997)

ในประเด็นข้อถกเถียงถึงการก้าวสู่วงการมือปืนรับจ้างนั้นยัง พบว่าอีกว่า มือปืนรับจ้างจะมาจากครอบครัวชาวนา ชาวไร่ มีฐานะยากจน มีสภาพแวดล้อมบริเวณที่พักอาศัยจะเป็นบริเวณที่มีกลุ่มนักเลงท้องถิ่น (ชัยวัฒน์ เกตุวรชัย และโสภา ชูพิกุลชัย ชปีลมันน์, 2555) ประกอบการถูกปลุกฝัง ค่านิยมเรื่องความไม่เท่าเทียมกัน ยึดหลักระบบ บุญคุณระหว่างผู้อุปถัมภ์กับผู้รับอุปถัมภ์ แต่ ความขัดแย้งในชนบทในเรื่องชนชั้นก็เกิดขึ้นและดำรงอยู่ตลอดเวลา และก่อให้เกิดกลุ่มชายขอบได้ Harvey (2004) ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้เกิดพฤติกรรม การเลียนแบบค่านิยมการต่อสู้ทางชนชั้น โดยการ เลียนแบบพฤติกรรมนี้ได้ถูกพัฒนาไปจนถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมโดยตัวผู้เลียนแบบต้อง มีพลังความเชื่อและแรงขับ

มากพอที่จะเราให้อิทธิพล ผลักดันให้เกิดการกระทำขึ้น โดยสิ่งเร้าจะเริ่มต้น จากความต้องการในการดำรงชีวิตเพื่อให้อิทธิพลยังคงชีวิตอยู่ได้ หรือเรียกว่า “แรงขับปฐมภูมิ” (Secondary Drive) อันเป็นแรงขับที่ทำให้เกิดการแสดงออก เพื่อให้สังคมยอมรับจนกระทั่งต้องก้าวเข้ามาสู่ขุมมือปืน

อย่างไรก็ตาม Miller (1958) เคยได้อธิบายถึงสาเหตุของการกระทำผิด ซึ่งพบว่า ทฤษฎีการทำความผิดนี้เชื่อว่าชนชั้นล่าง จะสร้างวัฒนธรรมของตนเอง โดยชนชั้นล่าง ที่กระทำความผิดจะรวมกลุ่มกันตั้งวัฒนธรรมย่อยขึ้นเพื่อใช้ในกลุ่มของตน โดยมีทัศนคติว่าต้องรัก พวกพ้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แม้จะผิดกฎหมายก็ตาม นอกจากนี้ Cohen and Marcus (1979) ได้นำสมมติฐานของทฤษฎีความกดดันทางสังคมที่เน้นกรณีมีความกดดันที่เกิดขึ้นกับชนชั้นบางกลุ่ม ของสังคม ทำให้พวกเขาต้องตอบโต้โดยการเป็น อาชญากร อันเป็นผลให้เยาวชนวัยรุ่นมักจะกระทำ ผิดกฎหมาย เพื่อต้องการได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนฝูง (Shoemaker, 1990) กระนั้นแล้ว ด้วยความแตกต่างกันในระบบชนชั้นยังคงมีอยู่ในสังคม โดยค่านิยมของชนชั้นกลางมักจะได้รับการยอมรับจากสังคมมากกว่าโดยเฉพาะในสถานศึกษา ค่านิยมของชนชั้นกลางจะถูกใช้เป็นเครื่องประเมินผลนักเรียนในสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ ค่านิยมนี้ ชนชั้นล่างจึงตกอยู่ในสภาพที่ถูกกดดัน เนื่องจากจะไม่สามารถแข่งขันกับเยาวชนที่มาจากครอบครัวชนชั้นกลางได้ และชนชั้นล่างจะพัฒนา ความรู้สึกต่อต้านสถานศึกษาและค่านิยมของชน ชั้นกลาง การทำความผิดจึงเกิดขึ้นและเกิดจากการเลือกกระทำของผู้กระทำเอง ซึ่ง Cohen and Marcus (1979) ได้เรียกปรากฏการณ์นี้ว่า “กระบวนการปฏิเสธต่อสิ่งที่ต้องการแต่ไม่สามารถ ไขว่คว้าได้” และเยาวชน

ที่ต่อต้านค่านิยมนี้ จะรวมตัวกันมากขึ้นด้วยการสร้างค่านิยมใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาของตนเอง สรุปได้ว่าการเข้าสู่ วงการมือปืนคนกลุ่มนี้เอง ต่างได้ตอบโต้ปรากฏการณ์ ทางสังคมโดยการรวมตัวกัน และสร้างวัฒนธรรม ขึ้นใหม่ซึ่งมีลักษณะตรงกันข้ามกับวัฒนธรรมหลัก ของสังคม และวัฒนธรรมใหม่ี่จึงเป็นผลให้ พฤติกรรมที่ขัดต่อกฎหมาย อันนำไปสู่การก่อ อาชญากรรมที่รุนแรง

ขบวนการการทำงานของมือปืนรับจ้าง

กระบวนการสังหารของมือปืน ย่อมต้องเกิดจากความขัดแย้งที่จำเป็นต้องมีการสังหารคู่กรณี จากนั้นกระบวนการสรรหามือปืนผ่านคนกลาง จึงเริ่มต้นขึ้น โดยมีข้อตกลงเรื่องราคาว่าจ้างในการสังหาร และเงื่อนไขสนับสนุน เช่น การช่วยเหลือ ทางคดีและอื่นๆ (Albanese, 1996) ทั้งนี้กลุ่มมือปืนรับจ้างจะมีการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนโดยเริ่มต้นจากการรับงานจากผู้ว่าจ้าง เมื่อได้รับมอบหมายงานแล้ว จะเตรียมทีมงาน วางแผน เริ่มตั้งแต่ การหาข่าวเกี่ยวกับเหยื่อจัดหาอาวุธและยานพาหนะ ตลอดจนวิธีการลงมือ รวมถึงสร้างสถานการณ์ เพื่อลอบสังหาร โดยก่อนจะลงมือจะมีการเฝ้าสังเกตพฤติกรรม เพื่อหาโอกาสที่เหมาะสมก่อนลงมือสังหาร ซึ่งวิธีของมือปืน ส่วนมากมักใช้ “การดักยิง แบบประชิดตัว และการประกบยิง” ก่อนการลงมือ จะใช้แผนสร้างหลัฐานลวงเจ้าหน้าที่จะเพื่อทำลาย หลัฐาน (ชัยวัฒน์ เกตุวรชัย และโสภา ชูพิกุลชัย ชปิลมันน์, 2555) รวมถึงการกำหนดวันเวลาลงมือ ทำการและเตรียมการหลบหนี ซึ่งการหลบหนี มักอยู่ในลักษณะการหนีด้วยการบวช หรือมือปืนบางรายใช้วิธีกระทำความผิดให้ตนติดคุกในระยะสั้น เพื่อปกป้องตนเองจากการฆ่าตัดตอน เพราะการติดคุก มีความปลอดภัยมากกว่า บางรายอาจเปลี่ยนชื่อสกุล ย้ายที่อยู่อาศัย หรือการแจ้งตายกระทั่ง

ทำตนให้หายสาบสูญจากสังคม ขณะที่การได้ใบสั่งลอบสังหารกลุ่มคนในระดับนักการเมือง ต้องมีการวางแผน 1 ถึง 2 ปี หรืออย่างน้อย 2 ถึง 3 เดือน ในบางกรณี ต้องแฝงตัวเข้ามาสัมผัสชีวิตบุคคลเป้าหมายที่จะลอบสังหาร เพื่อศึกษาทางหนีที่ไล่จังหวะการลงมือ เมื่อภารกิจแล้วเสร็จจะมีการจัดสรรแบ่งรายได้ ก่อนที่จะหลบหนี เมื่อคดีเงียบลงก็จะเริ่มรับงานอื่นต่อไป

สำหรับการว่าจ้างมือปืนในปัจจุบันมีความซับซ้อนในการจ้างวานมากขึ้น มีการส่งต่อใบสั่ง สังหารกันหลายทอด มีการส่งงานกันหลากหลาย วิธีทำให้ยากต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสืบสาวคดี รวมถึงผู้บงการ อย่างไรก็ตามด้วยขบวนการอันสลับซับซ้อนนี้ ทำให้การดำเนินคดีกับผู้บงการ จึงค่อนข้างจะมีข้อจำกัดโดยเฉพาะด้านการรวบรวม พยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้บงการ เนื่องจากมีการตัดตอนทำให้พยานหลักฐานไปไม่ถึงตัวผู้บงการ ด้วยเหตุที่การเข้าถึงในการสืบสาวคดี และการจับกุมเป็นไปได้ยาก ด้วยเหตุนี้เองจึงเป็น เหตุให้มีผู้เรียกใช้มือปืนรับจ้างที่มีสังกัดในขั้วมือปืน อันมีผู้อุปถัมภ์ คำจูงกันอย่างแพร่หลาย อย่างไรก็ตามการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับขบวนการการทำงานของมือปืนรับจ้างได้มีความเกี่ยวพันกับโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นที่มีการนำเสนอถึงกระบวนการทางอำนาจอันมีขอบในประเทศไทย ดังการสะท้อนของณัชชานูช พิษิตชนารัตน์ (2558) ได้กล่าวและอ้างถึงนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศว่า มีการนำแนวทางการวิเคราะห์ในประเด็นอำนาจอันมีขอบหลากหลายแนว แต่จะพบว่าแนวทางการวิเคราะห์ที่มีบทบาทมากที่สุด คือแนวคิดระบบอุปถัมภ์ (Patron-client System) อันเป็นแนวความคิดที่สามารถอธิบายได้ถึงปัญหาการใช้ความรุนแรงอันเป็น ปรากฏการณ์ทั้งทางการเมือง และทางสังคม ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับ

ท้องถิ่น ส่วนทางด้านของ ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ และชัยณรงค์ เครือนวน (2552) ได้ระบุว่าระบบอุปถัมภ์ เป็นแบบแผนความสัมพันธ์ที่อำนาจกระจุกตัวอยู่ที่ผู้นำตั้งอยู่บนเครือข่ายความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Relationship) ที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองบุคคล (Dialectic Relationship) ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนกันโดยที่เครือข่าย อุปถัมภ์จะประกอบด้วยบุคคลสองประเภท คือ ผู้นำการอุปถัมภ์ ซึ่งจะต้องมีฐานทรัพยากรที่สำคัญ ได้แก่ อำนาจรัฐ ตำแหน่งหน้าที่สถานภาพทางสังคม ซึ่งต้องให้ความคุ้มครองอีกฝ่ายหนึ่ง ขณะที่ผู้ตามหรือลูกน้อง โดยมากผู้ได้อุปถัมภ์มักจะขาดฐานทางทรัพยากร ยกเว้นการมีแรงงานของตนเอง เพื่อการรับใช้ลูกพี่ผู้อุปถัมภ์ ดังนั้น ผู้ได้อุปถัมภ์จะต้องมีค่านิยมที่สำคัญ คือ บุญคุณการรู้จักกตัญญูหรือซื่อสัตย์ จงรักภักดี ระบบอุปถัมภ์จึงเป็นกระบวนการก่อให้เกิดพรรคการเมืองในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ อันเป็นกระบวนการที่ได้มาซึ่งอำนาจ ในทางการเมือง (พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, 2552)

กระบวนการเหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางสังคม และการเมืองแบบเดิมอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ในช่วงเวลาหนึ่งที่ปรากฏขึ้นในสังคมที่ซึ่งช่วยเพื่อก้าวสู่ความเป็นหนึ่งทางกระบวนการอำนาจต่อไป Scott (1972) สรุปได้ว่าขบวนการการทำงานของมือปืนรับจ้างยังคงต้องเกี่ยวข้องกับกระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างมือปืนรับจ้างกับเจ้าของซุ้มมือปืน หรือมือปืนกับผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจผิดกฎหมาย ซึ่งมักจะได้รับการอุปถัมภ์จากผู้มีอิทธิพลเป็นตัวค้ำจุนส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมือปืนกับผู้มีอิทธิพลในลักษณะต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน

บทสรุป

ในวงการผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้างที่อยู่นอกระบบของกฎหมายบ้านเมือง มีค่าตอบแทนที่ให้ไว้เป็นแรงจูงใจสังหาร ปราบฏาการณ์ เหล่านี้ ผู้มีอิทธิพล นักเลงและมือปืนรับจ้าง แม้จะยิ่งใหญ่ด้วยอำนาจที่อยู่นอกระบบของกฎหมายบ้านเมือง มีค่าตอบแทนที่ให้ไว้เป็นแรงจูงใจสังหารคู่ใจได้ในเวลาอันรวดเร็ว แต่ทุกย่างก้าวของชีวิตที่เคลื่อนไหวนั้น ล้วนอยู่บนความเสี่ยงระหว่างความตายกับการประคองให้ชีวิตอยู่รอด ปราบฏาการณ์ เหล่านี้ย่อมทำให้เกิดข้อสงสัยของเป็นอย่างยิ่งว่า ‘ความตาย’ ที่เกิดขึ้นมากมายในสังคมไทยนี้ หลายฝ่ายกำลังวิตกอย่างจริงจังหรือไม่ หรือเป็น แค่จำนวนอันน้อยนิดสำหรับผู้ขัดผลประโยชน์ของผู้จ้างวานฆ่าที่ทรงอิทธิพล บารมีในชาติไทย ซึ่งในแต่ละปีมีคดีความเหล่านี้พบเฉพาะบางพื้นที่หรือเกิดขึ้นอย่างกระจัดกระจายทั่วทั้งประเทศ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงเท่านั้น ขณะที่บทความนี้ จำเป็นต้องพิจารณาทั้งข้อสนับสนุนและข้อจำกัด ต่อการทำความเข้าใจอย่างเหมาะสม โดยที่สาระสำคัญในบทความนี้จะเน้นแนวทางในการนำมา เชื่อมโยงทฤษฎีในแนวของศาสตร์เชิงประจักษ์ เท่านั้น และเป็นเพียงการบุกเบิกหรือสนับสนุน การนำร่องในเชิงวิชาการ เพื่อให้การศึกษามีความ เป็นศาสตร์ที่จะช่วยพรรณนา อธิบาย และทำนาย ได้มากขึ้นมิได้หมายความว่าทุกๆ กรณีต้องเป็น ดังข้อสรุปนี้เสมอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การทดสอบและยืนยันจากผลงานทางวิชาการอื่นอันจะมีขึ้นในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์. (2559). พฤติกรรมอาชญากรรมในมุมมองทางจิตวิทยา: ศึกษากรณีทฤษฎีบุคลิกภาพคดี Nathan Leopold และ Richard Loeb. *วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข*, 2(3), 381-392.
- เกล็น ดี เพจ. (2552). *รัฐศาสตร์ไม่ฆ่า (คีโรตม์ คล้ามไพบูลย์)*. คบไฟ.
- ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ และชัยณรงค์ เครือนวน. (2552). *การสะสมทุนและโครงสร้างอำนาจชั่วเดียว ในจังหวัดชลบุรี*.
- ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ และโอฬาร ถิ่นบางเตียว. (2549). บทบาททางการเมืองของเจ้าพ่อท้องถิ่นในกระแสโลกาภิวัตน์: กรณีศึกษาจังหวัดหนึ่งทางภาคตะวันออก. *ชุดงานวิจัยภายใต้โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. ศาสตราจารย์ ดร. ผาสุก พงษ์ไพจิตร เรื่องโครงสร้างและพลวัตของทุนไทยหลังวิกฤตเศรษฐกิจ*.
- ชัยวัฒน์ เกตุวรชัย และโสภา ชูพิกุลย์ ชีปิลมันน์. (2555). มาตรการในปราบปรามมือปืนรับจ้าง: ศึกษาเฉพาะ กรณีชุมนุมมือปืน. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 4(1), 109-121.
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. (2547). เพราะเป็นคนที่ตาย. *ฟ้าเดียวกัน*, 2(3), 57-58.
- ณัชชา นุช พิชิตธนรัตน์. (2558). แนวคิดวิเคราะห์โครงสร้างอำนาจท้องถิ่นในประเทศไทย. *วารสารเศรษฐศาสตร์ การเมืองบูรพา*, 3(2), 1-28.
- ณัฐกร วิทิตานนท์. (2553). การลอบสังหารในการเมืองท้องถิ่นไทย: บทสำรวจตัวเลขขั้นต้นในรอบทศวรรษ (พ.ศ. 2543-พ.ศ. 2552). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, *การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 11*. วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธนัญญา ศรีโษษฐ์. (2556). *พลวัตของเครือข่ายอำนาจท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีในยุคของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น* [ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาไทยศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และสังคีต พิริยะรังสรรค์. (2535). *รัฐ ทุน เจ้าพ่อท้องถิ่นกับสังคมไทย*. เชียงใหม่: ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (8 ธันวาคม 2548). ธนกิจการเมืองหลังปี 2544 ระบอบไท่ทูนคือรัฐ. *มติชนรายวัน*, 2.
- พรชัย ชันดี. (2553). *ทฤษฎีอาชญาวิทยา: หลักการ งานวิจัย และนโยบายประยุกต์*. สุนทรฟิล์ม.
- พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2552). *โครงสร้างอำนาจท้องถิ่นความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลง*. จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- วลัยลักษณ์ ทรงศิริ. (2019). *วัยรุ่นพระนครเมื่อถึงศตวรรษ: ชีวิตวัยรุ่นหน้าวัดและหลังวัดราชนันทดา*. <https://suanlek.klek.wordpress.com/2019/08/02/youngster-in-the-60s>.
- ศิวัช ศรีโสภากุล. (2562). ปีศาจวิทยากับสังคมการเมืองไทยร่วมสมัย. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 9(1), 262-282.
- Agamben, G. (1998). *Homo sacer: Sovereign power and bare life*. Stanford. Stanford University Press.
- Agamben, G. (2005). *State of exception*. University of Chicago Press.

- Albanese, J.S. (1996). *Organized crime in America* (3th). Anderson Publishing.
- Anderson, B. (1990). Murder and progress in modern Siam. *New Left Review*, 181, 33-48.
- Cohen, L. & Marcus, F. (1979). Social change and crime rate trends: A routine activities approach. *American Sociological Review*, 44, 588-609.
- Durkheim, E. (1933). *The division of labor in society*. Macmillan.
- Dye, T.R. (1997). *Politics in states and communities*. Prentice-Hall.
- Fehr, A. (1983). *Introduction to personatily*. Macmillan.
- Hagan, J. (1989). *Structural criminology*. University Press.
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices*. Sage in association with the Open University.
- Harvey, D. (2004). *The new imperialism: Accumulation by dispossession*. *Socialist Register*, 40, 63-87.
- Miller, W. (1958). Lower class culture as a generating milieu of gang delinquency. *Journal of Social*, 14, 5-19.
- Samuel, K. (2010). *Bearing witness to trauma: Representations of the Rwandan Genocide* [Master of English, Stellenbosch University].
- Scott, J.C. (1972). *Comparative political corruption*. Prentice-Hall.
- Shoemaker, D.J. (1990). *Theories of delinquency: An examination of explanations of delinquent behavior* (2nd ed.). Oxford University Press.
- Shulman, G. (2012). Marx's nightmare: Marxism, culture, and American politics. *New Labor Forum*, 21(2), 24-32
- Vold, G.B. & Bernard, T.B. (1986). *Theoretical criminology* (3rd ed). Oxford University Press.
- Willumsen, L.H. (2013). Children accused of witchcraft in 17th-century Finnmark. *Scandinavian Journal of History*, 38(1), 18-41.